

WCHODZĄC W ROK 2024, ZASTANAWIALIŚMY SIĘ NAD MAGICZNYM wprost wzrostem liczebności naszej społeczności. Przełom roku nie nastrajał nas jednak do wgłębiania się w meandry tego wyniku, bo przecież styczeń to zawsze czas podsumowań i pisania sprawozdań, dlatego dopiero w czerwcowym numerze próbujemy rozwikłać ten kalambur. Jednak zanim zanurzymy się w tajnikach państwowej statystyki, zapraszamy do poznania świata Anny Abkowicz i jej zauroczenia czystą matematyką oraz Orientem. Hanna Pilecka próbuje rozwiązać ten skomplikowany wzór i pokazać, jak splatają się te dziedziny i jakimi drogami podążała bohaterka.

11 stycznia tego roku pożegnaliśmy Szymona Juchniewicza z Trok. To wielka strata dla rodziny, z którą łączymy się w bólu, ale też wielka strata dla społeczności karaimskiej w Polsce i na Litwie – jego umiłowanie do własnej religii, kultury i języka było ogromne, a podjęte działania na rzecz zachowania języka bezcenne. To właśnie jemu zawdzięczamy tłumaczenie Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym na język karaimski. Wielokrotnie nas wspierał w działaniach popularyzujących język i kulturę, między innymi pisząc scenariusze w języku karaimskim do przedstawień zespołu „Dostłar”. Był jednym z autorów „Awazymyza”, choć zawsze wydawało się, że tekstów po karaimsku jest tu za mało. Szymona Juchniewicza na naszych łamach wspomina syn Artur i wnuczki, publikujemy też cztery z jego licznych tekstów – wiersz i listy do wnuków i społeczności, które miały zachęcać adresatów do uczenia się własnego, ojczystego języka.

Na nasze życie społeczne i kulturalne wpływ miało wiele czynników, zarówno tych politycznych, jak i finansowych. Wiele naszych aktywności nie byłoby możliwe, gdyby nie dotacje Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Samorządu Województwa Dolnośląskiego. Uczestniczymy zawsze w wydarzeniach istotnych dla naszych społeczności lokalnych – o jubileuszach i wspólnym radowaniu się przedstawiciele organizacji pozarządowych i instytucji zaangażowanych w rozwój dialogu międzykulturowego we Wrocławiu pisze Dorota Kozak-Rybska. O działaniach istotnych dla funkcjonowania wszystkich społeczności mniejszościowych w Polsce pisze Grzegorz Kuprianowicz, współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych. To dzięki wsłuchaniu się w głos przedstawiciele społeczności mniejszościowych przez Marszałka Sejmu Szymona Hołownię utworzono stanowisko Doradcy Marszałka Sejmu ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych, na które powołany został Ryszard Galla.

Działania popularyzujące naszą społeczność sprawiają, że jesteśmy zapraszani na wydarzenia, podczas których możemy przedstawiać wspólnotę karaimską – i o takim właśnie spotkaniu w mieszczącym się w opolskim Centrum Dokumentacyjno-Wystawienniczym Niemców w Polsce pisze Adam J. Dubiński. Mieliliśmy tam możliwość opowiedzenia o sobie i zaprezentowania licznie zgromadzonej podczas Nocy Muzeów publiczności naszej historii i kultury. O tym, co się wydarzyło w ostatnich dniach czerwca w zamku nad Liwcem, i jak się tam pojawili Karaimi, opowiada natomiast Anna Sulimowicz-Keruth.

Końcówka czerwca to też bardzo intensywny czas w naszej działalności wydawniczej. Bitik – Karaimska Oficyna Wydawnicza na zlecenie Uniwersytetu Jagiellońskiego wydała publikację, która jest efektem wieloletniej pracy językoznawcy prof. Michała Németha. Jest to *Pięcioksiąg w przekładzie na język karaimski*. Już w lipcu planujemy przystąpić do dystrybucji, o czym nie omieszkamy napisać w kolejnym numerze „Awazymyza”. ■

Spis treści

2 Od redakcji

W mowie przodków

3 Szymon Juchniewicz
Tuwmusz Trochka / Rodzime Troki

Portret współczesny. Karaimi w Polsce

4 Hanna Pilecka, Anna Abkowicz
Analiza numeryczna i urok orientu

17 Anna Abkowicz
Piękno matematyki i nauk ścisłych

To i owo

18 Mariola Abkowicz
Spis powszechny 2021 a Karaimi

Pożegnania

21 Artur Juchniewicz, Viktoria Narmontenė,
Nina Firkowicz
*Wspomnienia o Szymonie Juchniewiczu
(1927-2024)*

Tradycja i pamięć

28 Szymon Juchniewicz
Ittanyń bitiklary da jomachłary. Listy i opowieści dziadka

Uroda słowa

31 Hanna Pilecka
Od A do Z

Wydarzenia i ludzie

32 Dorota Kozak-Rybska
Tempus fugit

34 Grzegorz Kuprianowicz
Nowa perspektywa obecności mniejszości narodowych i etnicznych w Sejmie

37 Adam J. Dubiński
Karaimi w Wenecji... nad Młynówką

40 Anna Sulimowicz-Keruth
O kybynach nad Liwcem

Co słychać?

42 *Od zimy do lata*

46 *Pożegnania*